

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dn. Conradi Clingii Theologi Et Ecclesiastae Celeberrimi
(dum vixit) apud Erphordiam Turingiæ, Catechismvs
Catholicus, summam Christianæ institutionis IIII. libris
succinctim complectens**

Klinge, Konrad

Coloniae, 1570

VD16 K 1309

Sacmenta an mereantur salutem æternam. tit. 59

urn:nbn:de:hbz:466:1-29452

per verbum suū, Ioan. 16. Confidite, quoniam ego vici mundū. Quartò, in nobis esse & manere, sicut caput in membris, & membra à capite pendent, Ioan. 6. Quintò, Iterum velle nobis reconciliari post lapsum, per pœnitentiā, non septies, Mat. 18. Et in signum reliquit claves Ecclesiæ. Sexto, Non velle imputare defectus corporis propter matrimonium in fide contractū, Hebræ. 13 Honorabile connubium. Septimò, Velle condonare, nedūm peccata Spiritualia animæ, sed etiam corporalia in omnibus membris contraria, Iacob. 5. Hæc varia dona promisit D E V S credenti proprie Christum, & per Sacramēta certificat, iam per fidem hæc accepisse &c., credentem.

Tertiò, Fructus igitur Sacmentorum sunt: Baptismo accipimus remissionem, Tit. 3. Act. 2. Confirmatione, conseruationem fidei per impositionē manus, Act. 21. Consolationem per verbum Dei, quo anima excitatur & viuiscatur. Psal. 118. Viuifica me secundum verbum, vniōnem & nouam incorporationem per Eucharistiam, si redierimus post lapsum, Ioan. 6. Qui manducat me, manet in me, &c. Reconciliationem & condonationem admissorum peccatorum post baptīnum, sicut filio prodigo, Lucæ 15, contigit redeuenti ad patrem: sic claves absoluunt, Ioan. 20. Nolle imputare defectus matrimonij propter Sacmentum in Christo suscepimus, 1. Corin. 7. Qui nubit in Domino, non peccat, Septimò, plenam absolutionem in vñctione, Iacob. 5. Hi sunt fructus & dona quæ in Sacmentis propter Christum credenti distribuuntur. Sacmenta etiam discernunt fides Catholicos à cæteris gentibus, Iudæis, Hæreticis, qui illa non habent aut contemnunt.

SACRAMENTA AN MERANTUR SALUTEM AETERNAM.

TITVLVS LIX.

Primo,

Dicitur, notandum est diligenter, quod solus est unus, qui promeruit toti mundo salutem aeternam, id est, Christus Deus & homo, qui mortuus est pro peccatis nostris, Roman. 4. Et semel intravit in sancta, & aeternam reperit redemptionem, Hebreo. 9. Nihil ergo est in toto mundo, neque Sacra menta aut opera, neque fides, dilectio, timor, pax, patientia, castitas, &c. nullum horum est sanguis Christi. Nullum ergo horum potest promereri salutem: Manet ergo gloria soli Christo: hic solus & unicus promeruit salutem: ab illo & propter illum oportet omnes accipere salutem. Ioan. 1. De plenitudine eius accepimus omnes. Est ergo Christus solus noster salvator & redemptor.

Secundò, Deus ordinavit media, per quae nobis applicamus, proprium facimus, participamus, & fru- mur uno merito Christi, per quod Deus imparitur promeritam salutem per Christum, & haec media sunt fides & Sacra menta: fides per Sacra menta credens verbo, apprehendit gratiam & donum Dei. Non fides vel Sacra mentum efficit sua dignitate donum gratis, sed Deus per fidem & Sacra menta iustificat, & distri- buit dona: non enim aqua Baptismi tollit peccata, sed Deus hic est qui baptizat, Ioan. 1. Neque cære monia Sacra mentorum, Chrisma, oleum, sal, lumen, ve- stitus, &c. haec vel ad significationem vel decorum Sa- cramenti fiunt. Sed effectum remissionis & salutis operatur solus Deus per haec media.

Sic Deus absoluit per medium nostræ peniten- tia, Ioan. 20. Nostra contritio, confessio, satisfactio, aut inclinatio coram sacerdote, non tollit peccata, sed Deus per haec media facit: sic comedio aut potatio Sa- cramenti non tollit peccata, sed fides in passionem Christi, apprehendit salutem, cuius passionis memoria in tali sumptuione agitur, Lu. 22. Sic manu Episcopi & oleum

oleum & chrisma non tollunt peccata, aut confirmant
in fide, vel dant autoritatem sacerdotij, sed Deus ope-
ratur hec per talia media: sic coniunctio matris & filii
minet non tollit peccatum, sed aliud donum prestat, hec
neditio[n]em: Heb. 13. qua carent adulteri. Sic Deus
etiam operatur perunctionem Sacramenti, remissio.
nem & sanitatem, non ipsum oleum, Iac. 5. Nullum i-
gitur Sacramentum, nulla virtus, siue fides, charitatis,
timor, &c. nullum opus quantumcumque arduum, mere-
tur iustitiam salutis & remissionis, alioqui Christus
gratis fuisset mortuus, Gal. 2.

Tertio, Licet Deus non alligauit potentiam suam
Sacramentis, attamen generali cursu non vult distri-
buere meritum sue passionis absq[ue] illis medijs. Haec
est sua voluntas, omnia per media agere, Rom. 13. quod
a Deo sunt, ordinata sunt. Contemnentes autem & ne-
gligentes haec media, non accipient promissa dona.
Non solum dicit Christus, Crede: sed, Poenitemini &
credite Euangelio, Mar. 1. Serua mandata, Mat. 19. &
1. Ioan. 3. dicit Apost. Hoc est mandatum, ut credamus
in filium Dei. Etiam est mandatum, ut diligamus al-
terutrum. Ex predictis patet mendacium illorum,
qui grauant Ecclesiam Catholicam, quod doceat, ex opere
operato Sacra[m]enta iustificare, id est, elementa Sa-
cramentorum, quoniam hec ut sola gratia vasa agno-
scimus, e quibus haurimus gratiam Christi, id est, cer-
tificamur de receptione gratiae propter Dei ordina-
tionem. Vnde S. Bonaventura super 4. Dis. 1. q. 3. C.
uendum est, inquit, ne, dum minus damus corporali-
bus signis ad laudem, hoc subtrahamus gratiae effici-
ti. Literae annulo regis sigillatae, magna sunt virtutis
& dignitatis, & magna dicuntur posse & facere, tam
in eis nulla virtus est absoluta, sed sola ordinatio per
assistentiam regiae virtutis: sic in Sacramentis assisten-
tia virtutis passionis Christi operatur, infallibiliter
que operatur, non autem ipsa elementa Sacramento-
rum, &c.

rum, &c. Ipsa Christi promissio est causa effectiva gratiae, quam fides apprehendit, sic quoque dicendum est de nostris operibus & virtutibus, fide, spe, charitate, &c. ipsa non sunt causa effectiva gratiae remissionis & salutis, sed virtus passionis & sanguinis Christi, atque promissio gratuita Christi, haec est causa effectiva, quae per haec media operatur.

Dicuntur quoque fides, sacramenta, opera, media quae aut apprehendunt aut retinent gratiam Christi, & ne heretici imponant, quod ex opere operato iustificant, sed solus Deus est qui iustificat, Roman. 8. sed per haec media: Nec dicuntur merita, quia meritum effectivum & causaliter proprium est a sanguine Christi, & non ex naturali virtute, dignitate propria: Deus operatur gratiam effectivam per media, sed non hoc facit elementum. Deus est qui baptizat, Ioann. 1. Sunt ergo fides, sacramenta, opera, gratia ita media, ut per quem Deus operetur, & distribuat beneficium Christi, id est, meritum Christi.

Dicuntur quoque signa divinæ gratiae, id est, quod infallibiliter sic Deus sua gratia praesens adest, & confert gratiam, si non est defectus ex parte suscipientis. Non sunt simplicia signa, sicut circulus ante tabernaculo, sed sunt certissima signa gratiae, verbo Dei ornata, Mar. ultim. Qui crediderit & baptizatus fuerit, &c. Ideo certissime recipitur, quod verbum promissionis sonat. Dicuntur quoque vasa gratiae: Sacramenta, sed non sunt ex sua virtute gratia ipsa, sed quicunque vera fide & poenitentia accesserit, hic certus est ex verbo Dei, quod haurit gratiam ex illis, quae in promissionis verbo continentur. Non enim in derogatione gratiae, sacramenta dicuntur media gratiae, signa gratiae, vas gratiae, sed ad laudem gratiae Christi, quae per haec confertur, conseruatur, & gloria possidetur, ne hoc tribuamus Sacramentis, quod Christi gratiae debetur, id est, effectuitate donorum Dei propter Christum.

N n Sacra-

Sacramenta non efficiunt vel merentur salutem, sed
salus per Christum nobis promerita, fide & Sacra-
mentis apprehenditur & dispensatur.

QUOMODO SACRAMENTA
& opera confortant fidem.

TITVLVS LX.

Primum Deus ante omnia exigit, ut cre-
mus verbo suo, scilicet, quod nos sic
lexerit, ut miserit nobis filium suum
demptorem, Ioan. 3. Et quod mortu-
sit pro peccatis nostris, & iustitia no-
stris coram patre, Rom. 5. & 1. Cor. 1. sine hac fide in
possibile est placere Deo, Heb. 11. Subinde quatenus
haec fides semper in memoria sit, & auribus per pa-
dicationem verbi inculcetur quotidie: sed quoniam
imbecilles sumus & obliuiosi, ordinavit Deus Sa-
menta, & signa gratia nobis per Christum impo-
te, quae ante oculos ponuntur, quatenus fides ins-
tituta confortetur erga Christum.

Sic credo remissionem peccatorum propter Christum: Haec fides confortatur per Baptismum, ut dicitur baptizatus fuero, certus fio de remissione peccatorum & salute. Nam sic dicit Marci ultimus. Qui credidit & baptizatus fuerit, &c. Subinde credo quod Christus me seruabit usque ad finem in vera Catholica fide iuxta illud Philip. 1. Qui incepit in vobis bonum est, perficiet, &c. Et haec fides confortatur per confirmationem verbi, datur Spiritus sanctus in robore. Sic Apostolis in die Pentecostes, Act. 2. Credo Christi Euangelium & verbum Dei esse verum, sine omissione, Hebræ. 6. Roman. 3. Haec fides confortatur per frequentem predicationem, quam a Catholicis missis ministris audio, Luc. 11. Beati qui audiunt verbum Dei.